

שלחן ערוך הל' גניבה - חו"מ סי' שמ"ח

סעיף א אסור לגנוב, אפילו כל שהוא, דין תורה. ואסור לגנוב אפילו דרך שחוק, ואפילו על מנת להחזיר או כדי לשלם תשלומי כפל או כדי לצערו, הכל אסור, כדי שלא ירגיל עצמו בכך.

סעיף ב כל הגונב אפילו שוה פרוטה עובר על לאו דלא תגנובו (ויקרא יט, יא) וחייב לשלם, אחד הגונב ממון ישראל או הגונב ממון של גוים, ואחד הגונב מגדול או מקטן. הגה: טעות עובד כוכבים, כגון להטעותו בחשבון או להפקיע הלוואתו, מותר, ובלבד שלא יודע לו, דליכא חילול השם (טור סי"ג). ויש אומרים דאסור להטעותו, אלא אם טעה מעצמו, שרי. (מרדכי פרק הגוזל בתרא).

ש"ך ב' או הגונב ממון של עכו"ם - משמע מכאן דאסור דאורייתא וכ"כ מהרש"ל פ' הגוזל דס"ל להרמב"ם וטור וסמ"ג שכתבו בל' הזה דאסור מדאורייתא ע"ש וקשה מכאן על מ"ש הרב [הרמ"א] בהג"ה באב"ע ריש סי' כ"ח קדש' בגזל או בגניבת עכו"ם הוי מקודשת דהא אינה צריכה להחזיר רק משוי קידוש השם עכ"ל

שלחן ערוך הל' גזילה - חו"מ סי' שנ"ט

סעיף א אסור לגזול או לעשוק אפילו כל שהוא, בין מישראל בין מעובד כוכבים; ואם הוא דבר דליכא מאן דקפיד ביה, שרי; כגון ליטול מהחבילה או מהגדר לחצות בו שיניו; ואף זה אוסר בירושלמי, ממידת חסידות.

סעיף ב אסור לגזול, אפי' על מנת לשלם דבר יפה ממנו. ויש מי שאומר דהיינו אם (אין) התשלומין בעין, שאם הם בעין כיון שהם יפים מהדבר שלוקח זכות הוא להם ויזכה אותם לבעלים על ידי אחר.

סעיף ג כל הגוזל את חבירו, אפי' שוה פרוטה, כאילו נוטל נפשו.

סעיף ד אפילו הוא בסכנת מות וצריך לגזול את חבירו כדי להציל נפשו, צריך שלא יקחנו אלא על דעת לשלם.

סעיף ה אפילו הלוקח בשאלה, שלא מדעת הבעלים, נקרא גזלן.

ש"ך סי' שנ"ט ב' בין מעכו"ם - כ' הכסף משנה דדייק הרמב"ם לכתו' אסור לגזלו או לעשקו גבי עכו"ם ולא כ' שעובר עליו לומר שאין אסור זה מן התורה ומדברי הרמב"ם ריש הל' גנבה שהעתיק המחבר לעיל ר"ס שמ"ח לא משמע כן וכן כ' מהרש"ל פרק הגוזל שמדברי הרמב"ם אלו וסמ"ג משמע שאסור מן התורה מיהו לענין דינא הכריע מהרש"ל שם כפירש"י בסנהדרין דאינו אלא מדרבנן ע"ש ועמ"ש לעיל ר"ס שמ"ח עיין בתשו' רמ"א ר"ס ט':

ש"ך סי' שנ"ח א' מותר ליקח מן האריס כו' - מדברי התוס' פרק אלו מציאות (דף כ"ב) סוף ע"א והגהת אשר"י והגהת מרדכי שם מבואר דאם אדם נותן לאכול לחברו מדבר שאינו שלו אלא של חברו אע"פ שיודע שחברו יתרצה אסור לאכלו דהלכה כאביי ד'אוש שלא מדעת לא הוי יאוש ואע"ג דהשתא ניח' ליה מעיקרא לא הוי ניח' ליה ואי לאו דמסתפיני הייתי אומר שמותר ויאוש שלא מדעת שאני שגם אח"כ אינו מייאש אלא משום שאינו יודע היכן הוא ובע"כ הוא מתייאש א"כ אמרי' מעיקרא באיסורא אתי לידי' דבמה יקנה אי ביאוש הא השת' אינו מתייאש ואלו הי' יודע שהוא אצלו לא מתייאש משא"כ הכא כיון שידוע שיתרצה א"כ השתא נמי בהיתרא אתי לידיה דמסתמ' אינו מקפיד על זה.